

Allmän studieplan för licentiatexamen i vetenskapsteori

Studieplanen är fastställd av Humanistiska fakultetsstyrelsen vid Göteborgs universitet 26 november 2015. Studieplanen kompletteras med följande dokument, tillgängligt på Humanistiska fakultetens hemsida (www.hum.gu.se).

Regler för utbildning på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten.

För universitetsgemensamma regler för forskarutbildning se *Regler för utbildning på forskarnivå vid Göteborgs universitet – Doktorandreglerna.*

Termen doktorand används här för studerande på forskarnivå.

En doktorand som antagits till studier på forskarnivå för avläggande av doktorsexamen i vetenskapsteori har rätt att begära att få avlägga licentiatexamen i vetenskapsteori om de krav på kurser och uppsats som finns angivna i denna studieplan är uppfyllda.

Examensbenämning och ämnesbeskrivning

Studieplanen avser licentiatexamen i vetenskapsteori. Vetenskapsteori är ett ämne som studerar och analyserar olika forskningsområdets verksamhet och kunskapsbildning. Vetenskapsteori undersöker även forskningens plats i samhället och den roll vetenskapliga metoder och rön spelar i sociala förändringsprocesser, samt forskningspolitiska och forskningsetiska frågeställningar.

1. Utbildningens mål

1.1 Allmänna nationella mål

Enligt examensordningen i Högskoleförordningen, Bilaga 2, är målen för licentiatexamen följande:

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

– visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

1.2 Ämnesspecifika och kompletterande mål

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förtrogenhet med olika teorier och metoder inom vetenskapsteoretisk forskning

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa sin förmåga att självständigt behandla en vetenskaplig uppgift genom att författa och försvara en licentiatuppsats
- visa förmåga att kritiskt reflektera över den egna verksamheten

2. Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i *Högskoleförordningen*, 7 kapitlet.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt *Högskoleförordningen*, 7 kapitlets § 39, den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå, eller
2. fullgjort kursfordringar om 240 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

2.2 Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i vetenskapsteori krävs:

1. minst 30 högskolepoäng ämne på avancerad nivå, varav minst 15 högskolepoäng utgörs av ett självständigt arbete, eller motsvarande kunskaper.
2. sådana kunskaper i svenska och engelska som krävs för att tillgodogöra sig obligatoriska kursmoment samt aktivt delta i seminarier och liknande. Doktorand med annat modersmål än svenska förväntas förvärva goda kunskaper i svenska under doktorandtiden.

3. Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i vetenskapsteori sker normalt i samband med institutionens utlysning av doktorandanställningar. För antagning fordras att finansieringen av forskarstudierna är säkerställd.

Urval bland sökande ska enligt Högskoleförordningens 7 kapitel ske med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Som grund för detta urval krävs att den sökande bifogar:

1. Uppsatser, självständiga arbeten (examensarbeten) och eventuella publikationer. Dessa bedöms utifrån följande kriterier: originalitet, ämnets svårighetsgrad samt säkerhet i det metodiska och språkliga utförandet.
2. En projektskiss om i vilken den sökande anger ett forskningsområde han/hon skulle vilja utveckla, motiverar dess relevans samt diskuterar vilka teorier, metoder och material som kan bli aktuella. Projektskissen bedöms utifrån följande kriterier: val av teori, metod och empiriska data för forskningsuppgiften, projektets förväntade kunskapsbidrag, anknytning till internationell forskning, genomförbarhet och relevans för ämnet. Projektskissen ger även underlag för bedömning av institutionens handledarkompetens inom det forskningsområde som anges.
3. Övrigt såsom referenser eller rekommendationsbrev.

Antagning och urval sker med beaktande av institutionens handledningsresurser inom området för doktorandens forskningsinriktning. Antagningen kan förutom granskning av insänd meritering även innefatta intervjuer. Beslut om antagning fattas av prefekten efter beredning på institutionen.

4. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå för avläggande licentiatexamen i vetenskapsteori omfattar 120 högskolepoäng och avslutas med licentiatexamen.

Utbildning på forskarnivå består dels av kurser, vilka examineras efter hand, dels av eget forskningsarbete vilket ska leda fram till en vetenskaplig avhandling.

Doktoranden förväntas även att inom ramen för sin utbildning delta i seminarieverksamhet samt, om inte särskilda skäl föreligger, delta i institutionens gemensamma verksamheter.

4.1 Kurser

Utbildningen omfattar en kursdel på 45 högskolepoäng varav 25 hp består av för utbildningen obligatoriska kurser, nämligen:

1. Klassiker inom naturvetenskapligt orienterad vetenskapsteori, 7,5 hp
2. Vetenskapsstudier, 7,5 hp
3. Etik, samhälle, lärande och ansvar, 2,5 hp
samt antingen
4. Klassiker inom humanvetenskapligt orienterad vetenskapsteori, 7,5 hp
eller
5. Modern vetenskapsteori, 7,5 hp

Övriga kurser bestäms i samråd med handledare. De kan väljas bland de doktorandkurser som anordnas inom vetenskapsteori, men också bland sådana som anordnas av andra institutioner och fakulteter.

Högskolepedagogisk kurs om 5 högskolepoäng är obligatorisk för de doktorander som avser att undervisa. Kursen bör i förekommande fall genomgå det första forskarutbildningsåret.

Examination:

Kurserna i forskarutbildningen tenteras på det sätt kursledaren anser vara lämpligast. Prestationerna bedöms med något av betygen Godkänd och Underkänd.

Om en doktorand önskar tillgodoräkna poäng från tidigare utbildning ska detta särskilt anges i den individuella studieplanen (se 6.1).

4.2 Licentiatuppsats

Uppsatsen omfattar 75 högskolepoäng.

Doktoranden förväntas avrapportera sitt uppsatsarbete kontinuerligt. Detta sker i första hand genom författandet av avhandlingsavsnitt vilka presenteras vid institutionens seminarier.

Licentiatuppsats försvaras vid ett offentligt seminarium. Vid bedömningen av uppsatsen tas hänsyn till såväl dess innehåll som till försvaret. Uppsatsen bedöms med något av betygen godkänd och underkänd.

Se vidare *Regler för utbildning vid forskarnivå vid Humanistiska fakulteten*.

5.Handledning

För varje doktorand ska utses minst två handledare, varav en huvudhandledare och en biträdande handledare. Minst en av handledarna ska vara anställd vid Göteborgs universitet, normalt vid den institution där doktoranden är placerad. Minst en av handledarna ska ha docentkompetens och minst en av handledarna ska ha genomgått handledarutbildning.

Doktoranden har rätt till handledning minst enligt den schablon som fastställts av fakultetsstyrelsen (se *Regler för utbildning på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten*).

Doktorand som begär det har rätt att byta handledare.

6. Individuell studieplan

I samband med antagningen upprättar doktorand och handledare, i samråd med doktorandexaminator, en individuell studieplan, som ska fastställas senast inom två månader

från studiernas påbörjande.

Den individuella studieplanen ska följas upp minst en gång per år. Av uppföljningen ska tydligt framgå hur utbildningen framskrider.

Doktorand, handledare och doktorandexaminator ska skriftligen intyga att de tagit del av den individuella studieplanen och eventuella ändringar som görs i den.

6.1 Tillgodoräknande

I samband med att den individuella studieplanen upprättas har en doktorand rätt att begära att få tillgodoräkna delar av tidigare godkänd utbildning på avancerad nivå eller forskarnivå. Poäng som utgör del av den allmänna eller särskilda behörigheten kan inte samtidigt räknas som poäng på forskarnivå utan måste ersättas med annan kurs. I övrigt gäller följande alternativ.

(i) En doktorand som på avancerad nivå med godkänt resultat genomgått en kurs som ingår i de obligatoriska eller valfria kurserna på forskarnivå har rätt att begära att kursen ersätts med en annan kurs med samma omfång i den individuella studieplanen. Detta påverkar inte studietiden för licentiatexamen.

(ii) En doktorand som genomfört delar av sin forskarutbildning medan han eller hon varit antagen till studier på forskarnivå vid annat lärosäte eller i annat ämne har rätt att begära att dessa delar tillgodoräknas utan att ersättas med annat. Detta påverkar studietiden för licentiatexamen som reduceras i motsvarande omfattning.

6.2 Tidsplan och finansieringsplan

Den individuella studieplanen ska innehålla en tidsplan med tillhörande finansieringsplan för hela utbildningsperioden fram till planerat datum för avläggande av licentiatexamen.

7. Övergångsbestämmelser

Doktorander som antagits före 1 januari 2016 kan, efter samråd med handledare, hos prefekten begära att få gå över till denna studieplan. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.